

LUX ANTAL

EX HUNGARIA

EX HUNGARIA LUX – EGY FÉNYMUTATVÁNYOS ÉRZETKÉPEI ELÉ ►►►►►►►►►►►►►►►►

Bizonyos Michel Taipé, a párizsi művészetkritikus használta először az art informel kifejezést, amely mára a második világháborút követő évtized absztrakt festészeti törekvéseit összefoglaló hívószó lett. A világégéstől megtépzott, ám azt túlélő festőnemzedék, vagyis a formátlanság művészei számára a kép természetesen terápia és szabadságigényük megélésének színtere is egyszerre. A vászon: vívódásaikat felfogó membrán, az agyukban kattogó gépfegyver céltáblája, heves szívverésüket visszhangzó felület, afféle megkésett harctéri érvágás. Kijutási kísérlet az embertelenből. Menekülés és útkeresés. A belső, lelki vívódásra, szorongásra keresett gyógyír. Ecsetjük – majd később, ahogy látni fogjuk –, a videoszalag és a nyomtató is újra világra köpi azt a világtól örökölt, beégett és bensőjükbe rágott félszet, remegést.

Lux Antal – noha művészeti felmenői között előszeretettel említi avangarde atyákat is – érzésem szerint az informel-ekhez igen hasonló lelki startpozícióból indult. Számára 1956 októbere a primer, a minden továbbit meghatározó élmény. „(K)ézigránát, golyószóró

Video installáció /Makó/ ▶▶▶▶▶▶▶▶▶▶▶▶▶▶▶▶

2010. október 8.

EX HUNGARIA LUX – BEFORE THE FEELING PICTURES OF A LIGHT PERFORMANCER ▶▶▶▶▶▶

An art critic from Paris, Michel Taupé used art formal for the first time, but now this means the whole abstract painting pursuits after the Second World War. That painter generation who were manhandled but survived the World War, the artists of deformity found the picture as a therapy and scene to experience their demand for freedom. The canvas: membrane to capture their doubtfulness, the target of in their brain ticking machine guns, surface echoing their heavy heart beats, a sort of battlefield phlebotomy. Attempt to leave cruel. Escape and search. It is a remedy for the inner, spiritual anxiety and doubtfulness. Their brushes – and as we will see it later – the video tape and the printer will spit to the world their fear and trembling burnt in their inwards.

Antal Lux – although he likes to mention avantgardists as his artistic ancestors – according to my feelings, he started from a very similar spiritual position as the informels. October 1956 was an elemental, determining experience for him. 'Hand grenades, machine guns and optimism' – as in an essay he recalls the days of the revolution. Blasting of cannon, smoke of gunpowder, sound of tanks

“Az örömtől eltorzult arcok mindmáig elkísérték.” – vallja Lux a *Memorabilien* című, közel ötven év távlatából, 2002-ben készített videójában. A kollázs-videó azt idézi fel, ahogy Pécs felől jöttek a szovjet tankok, jöttek, hogy elnyomják a magyar népet, az országot, de a szabadságharc eufóriáját nem nyomhatták el. A golyózápor halálfélelmében, a gránátok recsegésétől megsüketülve az alkotó már saját sírfeliratát vizionálja. Hogy aztán e markáns, kitorólhetetlen lelki nyomból, ebből a fennkolt feszültségből, puskaporszagból egész, szerves életmű épüljön fel. Akárcsak a *Memorabilien*, 2002-ben készült el a *Hallucináció* című videó gépzenére komponált, cikázó forradalom-technoja is. Fényképek, archív felvételek és effektek vibráló, gyors, kakofón kollázsa. Puskalövés- és lánctalp-szimfónia. Az átláthatatlan, kimondhatatlan rettenetben elvesző ember érzését felidéző vízió.

The image is a collage of newspaper clippings from various Hungarian publications, overlaid on a background of bare tree branches. The clippings are arranged in a way that they appear to be part of a larger, fragmented narrative or a collection of related news items.

The most prominent clipping is from **NÉPSZAVA** (People's Voice), dated **1934. március 12.** (March 12, 1934). The headline reads: **„Szocialdemokrata vagyunk!”** (We are Social Democrats!). The text below the headline discusses the political stance of the Social Democrats, mentioning their commitment to the principles of the 1918-1919 revolution and their opposition to the current government's policies.

Another clipping is from **Magyar Nemzet** (Hungarian Nation), dated **1934. március 12.** (March 12, 1934). The headline reads: **„Közvetlen választások!”** (Direct elections!). The text discusses the proposed direct elections and the role of the Social Democrats in the political process.

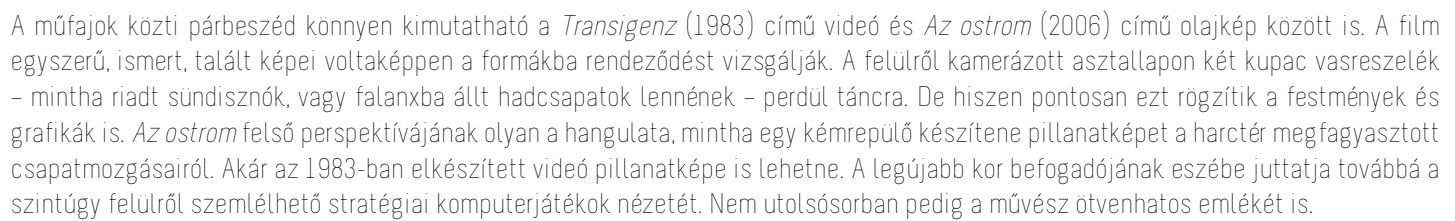
There are also smaller clippings from **Magyar Nemzet** and **Népszava**, some of which are partially obscured or cut off. These clippings appear to be related to the same political context, discussing the role of the Social Democrats and the political situation in Hungary at the time.

The background of the collage consists of a black and white photograph of bare tree branches, which adds a sense of historical and political weight to the overall composition.

[illegible]

'He was accompanied by the faces contorted with joy' – says Lux in his video *Memorabilien* in 2002, almost fifty years later. This video collage recalls as the soviet tanks were coming from Pécs to oppress the Hungarians, the country, but they could not oppress the euphoria of the revolution. In fear of death, deafened of crackling grenades already visions the artist his epitaph and then from this strong, spiritual imprint, from this lofty tension come into being a whole, elemental lifework. As the *Memorabilien*, the *Hallucination* was made also in 2002, a video composed on revolution-techno music, a fast moving, flickering, cacophonous collage of photos, archive recordings and effects. Gun shot and tracklayer symphony. A vision, which recalls a lost person's feelings.

Recalls memories, preserves feelings. From the direction of the revolutionary photos, news' highlights, radio spots and newspaper headlines he nears with uncertain steps to the direction of the personal escape story, the *Escape*, a smoky-fractured protomovie, produced in

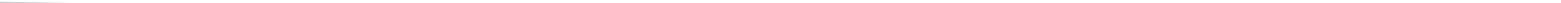
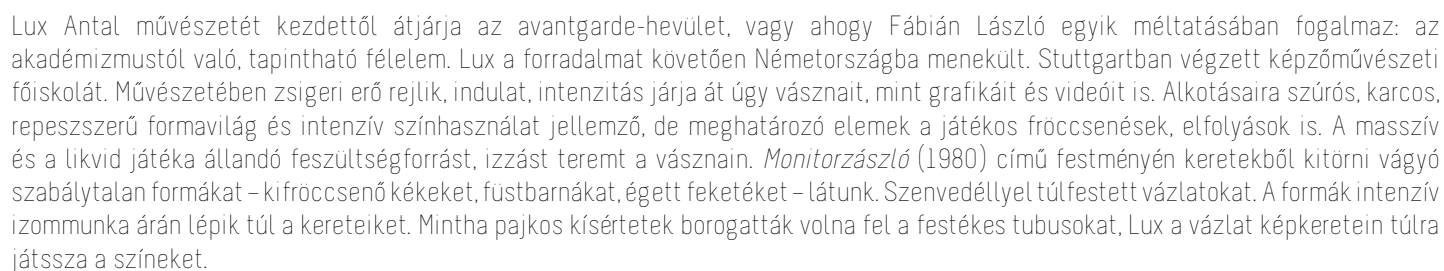
A close-up photograph showing a hand holding a charcoal pencil, applying dark, textured strokes to a light-colored, possibly paper or canvas, surface. The drawing appears to be a dark, irregular shape, possibly representing a shadow or a specific object. The background is a light, textured surface.

An abstract painting by Robert Rauschenberg titled 'Pink and Red'. The work features a complex, layered texture with a palette dominated by soft pinks, vibrant reds, and muted greys. The composition is non-representational, with various brushstrokes, splatters, and areas of color bleeding into one another, creating a sense of depth and movement. The overall effect is one of organic, almost geological, formation.

[illegible]

It is similar to his art work, *Dömör gate, Pécs*. On this revolutionary picture can be felt something elemental, monumental, reminiscent and reminder intention, some naive, ancient power. This is like a scraped cave drawing or a knife scratched 'I was here' sign and so on. The *Mecsek* (2006) can be seen as a paleolithic trailblazing as well as a stencil touched with bleeding hands. In this work meets the simple, intensive, primary need of the Neanderthal and the modern, urban artist to leave a sign. But this visualizes not only a place, but a scene filled with meaning and emotional excess, dipped into time and remembrance and catches a related, thousand time released feeling.

Antal Lux's art has been permeated by the avant-garde-impulse or as László Fábian has formulated in one of his appreciations: by the palpable fear of the academism. Lux escaped to Germany after the Revolution 1956. He studied fine arts in Stuttgart. In his

Among his works can be found landscape, virtual survey (*Plan*, 2008) and electrography featured with naïf painting elements and fooled with presentiment (*Alpine house*, 2008). In his works are present the burning colors, impulsive brushwork and brushstrokes at the same time (*Miracle in Bern*, 2008) and even they become tight harmony, as they would be sign shreds on the scribbled wall. Another time can be felt as a primitive axe would have hit the canvas. (*Dyptichon*, 2008) Marks everywhere, in the middle aching silent, but still can be felt the smell of blood. Intensive, expressive, as it would be an avant-garde homage of a pre-historical victim. On the painting *NTTO* (2005) numbers and letters are mixed with in shapes curved colors. Perhaps they are hunted wilds, sacrificial signs on a collective cave drawing-topography. It is on halfway between the ancient cultic representation and the urban folk art, the graffiti culture.

Az *NTTO* (2005) című alkotáson számok és betűk keverednek a formákká görbulő színek közé. Elejtett vadak talán, áldozati jelek egy kollektív barlangrajz-topográfián. Félúton vagyunk az ősi kultikus ábrázolás és a nagyvárosi népművészet, a graffitikultúra között.

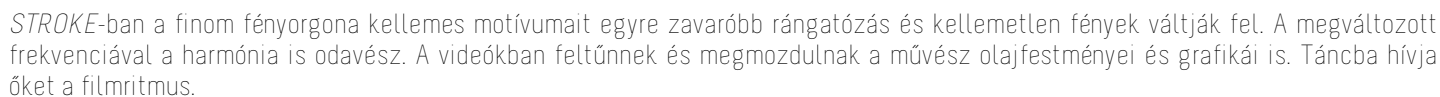
A *Tornádó* (2005) és a *Cunami* (2008) rendezett és rendezetlen viszonyát, a természet erejét, a bekukkantó káosz mutatja be, a 2009-ben készített kollázs, a *Ruhr-akna* pedig a földalatti világ tiszta egyszerűségét komor humorral szembesíti a felszín vizuális hordalékával. De ne feledkezzünk meg a legújabb, érzetdigitalizáló sorozatokról sem. A 2009-es *Adrenalin*-széria kiáltások, fájdalmak, hasogatások, gyorsuló szívritmus megjelenítője. Szétpattanó feszültségé. Befogadója, – s ha jól sejtem, az alkotó is – egyszerre érez tompaságot és lüktetést. Gyulladt színek, mozgásból elemelt mozgalmas pillanatképek festik le a felfokozottság állapotot, mely után mintha golyónyomok horpasztotta sebek maradnának vissza. A 2010-ben készült *STROKE*-sorozat képein úgy érezzük, az alkotó idegvégződéseit, recheáryáját helyezte a képalkotó-program lapjára. Színes (agyi?) algoritmusokat látunk, de mintha vírus támadta volna meg a háttértárat, karc a bakelitet. Porszem került a harmóniába, zaj a zenébe.

Alaktalan zaj a zenében. Ezt jeleníti meg, mint valami a mozgó agyterképbe fecskendezett, hullámozó kontrasztanyag az *Adrenalin* című videó. Amit látunk, lüktető ingerekkel hangosított hallucinogén hippy-klip, CT-képkollázs, virtuális nyirok, érzetköltészet. Videóvers. A

[illegible][illegible][illegible]

The power of nature, the ordered and disordered relation between the *Tornado* (2005) and the *Tsunami* (2008) are shown by the looking in chaos. The *Ruhr-tunnel*, a collage produced in 2009, confronts with grim humor the simplicity of the underground world with visual silt of the surface. Do not forget the newest, feeling digitizer series. The *Adrenaline*-series of 2009 is the re-presenter of shout, pain, sapling, accelerated heart rate and explosive tension. The receiver, - and as I think the artist as well - feels pulsation and bluntness at the same time. Inflamed colors, motion animated snapshots portraits the over-excitement following which would have been backward gun shot wounds. On the pictures of the *STROKE*-series from 2010 can be felt that the artist has placed his nerve endings, retina on the page of the image maker program. There can be seen colorful (cerebral?) algorithms, as if virus would have attacked the winchester, scratch the bakelite. Dustmote has got into the harmony, noise into the music.

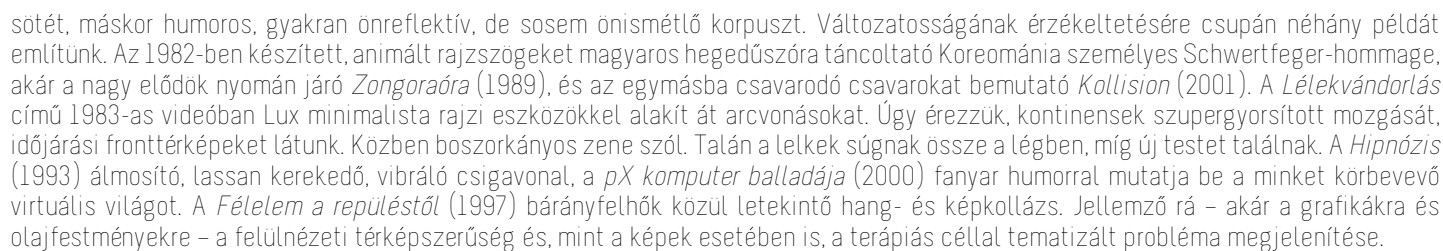
It is unshaped noise in the music. This can be seen in the video *Adrenalin* as an into a moving brain-map spouted, waving contrast agent. What we can see is a hallucinogenic hippy-clip, CT image collage, virtual lymph, feeling poetry turned up with pulsating stimuli. Videopoem. In the *STROKE* the pleasant motives of the fine light organ are changed by disturbing twitching and unpleasant lights. With this changed frequency perishes the harmony. In the videos are appearing and moving the oil paintings and graphics of the artist as well. They are called to dance by the film rhythm.

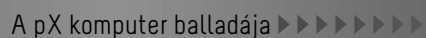
Lux szerteágazó videóművészetét legalább olyan nehéz volna megszerezni, mint elválasztani a képzőművészeti tevékenységétől. Ritmika és szimmetria. Aszimmetria és kakofónia. Talán így keríthetjük körül ezt a zabolátlan, az idő és mozgás kérdéseivel bailódó olykor

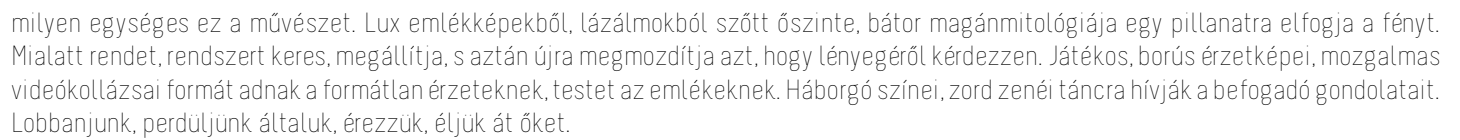
Lux's diverse video art would be as difficult to systematize as to separate from fine arts activities. Rhythm and symmetry. Asymmetry and cacophony. Perhaps so could be defined the corpus struggling with the question of time and motion, sometimes dark, sometimes humorous, often self-reflexive, but never self-repetitive. Just few examples will be mentioned to illustrate his diversity. The *Choreomania* from 1982 where animated thumbtacks are dancing to Hungarian violin music is a personal Schwertfeger-homage such as the *Piano lesson*

E rövid dolgozat arra természetesen nem vállalkozhatott, hogy teljességében tekintse át Lux Antal képzőművészeti és videóművészeti tevékenységét. A korpuszból kiemelt egynéhány fragmentummal arra kívánt csak rávilágítani, mennyire szerteágazó, sokszínű, mégis

In this brief essay could not be reviewed the whole fine art and video art activities of Antal Lux. These fragments emphasized from the corpus tried to reveal how diverse but still unified his art work is. Lux's honest, brave personal mythology woven from memories and nightmares

covers the light for a moment. While he is looking for a system he stops it and than he moves the light again to ask about its essence. His playful, gloomy feeling pictures and hectic video collages give form to the unformed feelings, body to the memories. His distracted colors, grim music invite the thoughts of the receiver to dance. Let's flame, spin and feel them, live them trough.

Vass Norbert

[illegible]

A Képirás füzetek megjelent kiadványai:

- 2000 Bohár András - Elektrográfia
- 2001 fenyvesi Tóth Árpád - Képregények
Szeifert Judit - Képirás
- 2002 Sándor Edit - Firkák
Szombathy Bálint - Millenniumi képek
- 2003 Bohár András - Jelenség és értelem
Bohár András - Határ-műfaj, háttér-esztétika
- 2004 Harangozó Ferenc - Elektrográfiák
Kazinczy Gábor - Képirás
- 2005 Szombathy Bálint - A konkrét költészet útjai
HAász Ágnes - Térfigurák
- 2006 Szlaukó László - COMIX
Bohár András - A fénymásolás művészetéről
- 2008 Klencsár Gábor-Káplán Géza - A tárgyak lélegzete
Kerekedő történetiség - A magyar elektrográfia története 1985-2005
- 2009 Bohár András - Az elektrográfia jelensége és jelentősége
- 2010 Ország László - Kőrös-torok
Szombathy Bálint - Mozgásképek
- 2011 Herendi Péter - Maszkok

A katalógus megjelenését támogatta:

Nemzeti
Kulturális
Alap

BA MEM - Bohár András Magyar Elektrográfiai Múzeum, Szigetvár

Kiadja: Képirás Művészeti Alapítvány, Kaposvár, 2011

Sorozatszerkesztő: Batai Sándor

Előszó: Vass Norbert

Angol fordítás: Heinsch Diána

Tervezés: Tellér Mária

Nyomta: Ritter Nyomda zRt.

ISBN 978 963 89408 0 3

ISSN 1589 61 29

K É P Í R Á S

F Ü Z E T E K
2 0 1 1